

Botanicus není jen profese, je to životní styl

Dana Hradecká

Lady Botanicus

Dívka, která vyrůstala na venkově, na studia si odskočila do hlavního města Prahy, na praxi potom do anglické Cambridge, aby se opět vrátila do rodného místa a stala se jednou z nejúspěšnějších podnikatelek této země. Kde? V malé polabské vesnici jménem Ostrá. Společně se svým mužem založila firmu Botanicus. Firmu, ve které se v ekologických zahradách pěstují nejrůznější byliny a rostliny, bezprostředně se zpracovávají a ručně se z nich vyrábějí vysoce kvalitní přírodní produkty. Ty se pak prodávají v obchodech Botanicus v Čechách a v mnoha městech po Evropě i v Asii.

Myšlenka pěstovat byliny provází Danu od dětství, tedy kam až si pamatuje. I dnes ji často najdete s rukama zabořenýma do hlíny, skloněnou někde nad záhonem v jejích nádherných zahradách. Místo, které má nejraději. Přírodu vyhledávala vždycky. Nejvíce miluje její nekonečný prostor a stromy. Nepovídá si s nimi, ale jsou pro ni symbolem života, protože je na nich vidět, jak přirozeným způsobem plyne čas. Když je sázíme, nikdy nevíme, jak budou vypadat za sto let, stejně jako to nevěděl ten, kdo je tu zasadil a nechal pro nás.

• • •

Vystudovala obor fyto technika na Vysoké škole zemědělské a rovnou od státic vyrazila se spolužáky do pražských ulic – začínala „sametová“ revoluce. Plánovat budoucnost na pozadí cinkání klíčů na Václavském náměstí v listopadu roku 1989 neměla čas. Ztratila tam tehdy lodičku. Vybočit z davu se jí tenkrát ještě nepodařilo, neboť nadšený dav se kolem ní pevně semknul a ona dostala klaustrofobii.

Lodičku posléze našla a zaměstnání také. Nastoupila do zahradnického podniku. Dostala na starost pár lidí a projekt týkající se rostliny pupalky dvouleté, jejíž

Spojení *člověka s přírodou* je tu vidět na každém kroku, tak jako na jejích

V Anglii se Dana naučila...

... jak lze využívat byliny...

olej je významnou složkou léčiv. V té době také začala plánovat, že odjede na zkušenou do zahraničí, do zahradnických podniků někde v Holandsku. Uvolnilo se ale místo v Cambridgi, v soukromé botanické zahradě, kde prováděli pokusy spojené s bylinami. Dana tedy odletěla do Anglie, země, jejíž jméno má navždy vepsáno v knize svého osudu. Otevřel se jí úplně nový svět. Vývoj jejího oboru tam byl ve srovnání s Českou republikou o desítky let napřed. Najednou měla před sebou přesně to, co chtěla dělat, co ji tolik bavilo a s čím se do té doby neměla šanci blíže seznámit.

Při realizaci projektu, na kterém v Cambridgi pracovala, se naučila, jakým způsobem se byliny mohou dále využívat, ať už při výrobě čajů, tinktur či extraktů. A právě tehdy do Danina života vstoupil muž, který se stal důležitou součástí jejího života a je jí až dodnes. Dr. Malcolm Robert Stuart, vynikající mikrobiolog, botanik a vedoucí celého výzkumného projektu. Přátelství, které mezi nimi vzniklo, se stalo jedním z pomyslných základních kamenů firmy Botanicus, a to, o čem Dana už dlouho snila, začalo nabírat pevné obrysy. Ke spřádání plánů se ale musel do Anglie dostavit také muž pro ni nejdůležitější: Jan Hradecký, její budoucí manžel. S ním se pak vrátila domů, do Čech, kde jí byl v restituci navrácen statek a pozemky, které kdysi patřily její babičce a jejichž znárodnění Danin dědeček nepřežil.

• • •

Statek zrekonstruovali a převzatou zemědělskou půdu přeměnili na půdu vhodnou pro ekologické zahradnictví. Založili zahrady, začali pěstovat a vyrábět. Úplně na začátku byla ale firma Botanicus spíše firmičkou jednoho muže. Dana znovu načas odjela do Anglie a její manžel vše obstarával sám. Začal s pěstováním vonných směsí – potpourri, výrobou esenciálních olejů a medových svíček, které se úspěšně prodávaly do obchodů u nás i v zahraničí. Dana se vrátila, zahrady rostly, přibývaly nové výrobky a další zaměstnanci. Firma se zvětšovala a přijel také dr. Stuart, aby pomohl. Záhy otevřeli přímo v Ostré první obchod Botanicus, takzvaný Farm shop. Na terase vařili lidem čaj, o víkendech pořádali akce pro děti, kde se vyráběl ruční papír a mýdla, nebo se barvila vlna přírodními barvivy z bylin. Ačkoli si spousta lidí klepala na hlavu, že otevřít takový obchod na malé vesnici je holé šílenství, manželé Hradeckí věřili, že jejich plán naučit lidi z města jezdit k nim do přírody vyjde. Stalo se, a dnes tento trend stále posiluje. V Ostré k tomu navíc přispívá i Historická vesnička, kterou zaměstnanci firmy společně vybudovali. V tomto muzeu pod širým nebem se konají renesanční i jiné slavnosti, předvádějí se tradiční řemesla, různé způsoby využití bylin, výrobní postupy produktů Botani-

... třeba pro výrobu čajů...

Foto: Karel Zakar

rukou, které jsou zvyklé pracovat.

cus... Spojení člověka s přírodou je tu vidět na každém kroku, tak jako na Daniných rukou. Rukou, které jsou zvyklé pracovat.

Dana měla vždy problém vydržet chvíli v klidu, všude a u všeho musela být. Až v poslední době se snad přece jenom přestala o něco méně honit. „Asi je to věkem,“ směje se Lady Botanicus. Už nemá pocit, že si všechno musí udělat sama, na všem se podílet, už nemusí být 24 hodin denně v pohotovosti. A ani nemůže. Poměrně často totiž odlétá do „staré“ Anglie, kde studuje internátní školu její jedenáctiletý syn Tom. Rozhodnutí, jestli má odvahu poslat své dítě na studia tak daleko, byt do vyhlášeného studentského města, pro ni nebylo vůbec lehké a stálo ji mnoho neklidných nocí. Tom v tom ale velký problém neviděl. Vyrůstal v dvojazyčném prostředí, už v Praze měl výuku v angličtině, zkoušky do školy v Oxfordu udělal na výbornou, tak co. Navíc je chytrý, ví, že se může kdykoli vrátit. Zkrátka statečný mladý muž. Při prvním loučení mu bylo osm a neplakal, dokonce se usmíval, zatímco Dana na pocit, který měla cestou domů, nikdy nezapomene. Když dnes sleduje znalosti a hodnoty Toma a jeho spolužáků, ví, že to bylo správné rozhodnutí. Motto Tomovy školy zní: „Chovej se k ostatním tak, jak chceš, aby se chovali oni k tobě.“ A tím se všichni řídí. Chlapci jsou nesmírně samostatní, vzájemně se respektují. Jsou to svébytné osobnosti a zároveň týmoví hráči. Mají respekt k sobě i k přírodě, a to je také filozofie firmy Botanicus.

• • •

Souznění člověka s přírodou a místem, kde se nachází – to je životní styl, který je pro Danu a jejího muže velmi důležitý, protože jejich firma a vesnice, kde sídlí, se vzájemně ovlivňují. A Ostrá se mění. Pan Hradecký byl několikrát zvolen starostou. Díky tomu, že firma je velmi úspěšná, může si dovolit dělat více věcí najednou. Podařilo se mu například zřídit ve vesnici vlakovou zastávku a čističku odpadních vod, zrekonstruovat školku i školu. Aktivit mají Hradeckí spoustu, a to se pozitivně odráží i v přílivu mladých lidí a rodin do Ostré a jejího okolí. Firma zaměstnává zemědělce, výrobce a prodejce a má tak absolutní kontrolu nad kvalitou pěstování bylin, zpracování i prodeje. Vše tvoří jeden uzavřený řetězec. Zemědělci jsou v nejobtížnější situaci, proto prodej výrobků zpětně dotuje zahrady. A ty se zase dále zvelebují... Koloběh života. Tandem manželů Hradeckých je stále plný tvůrčí energie. „Honza mě naučil dělat věci sama za sebe, protože chci, a nepřemýšlet o tom, jestli to lidé ohodnotí kladně nebo záporně.“ Firma Botanicus absolutně odráží životní styl dvou lidí, kteří k sobě patří, doplňují se a na své cestě životem zanechávají nepřehlédnutelnou stopu. ■

... mýdel, tinktur a extraktů